

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	19.07.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2003
Avaldamismärge:	

Korruptsioonivastane seadus

Vastu võetud 27.01.1999
[RT I 1999, 16, 276](#)
 jõustumine 28.02.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
09.11.1999	RT I 1999, 87, 791	06.12.1999
14.03.2000	RT I 2000, 25, 145	29.03.2000
07.06.2001	RT I 2001, 58, 357	03.07.2001
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
24.12.2002	RT III 2003, 2, 16	24.12.2002
30.01.2003	RT I 2003, 18, 108	26.02.2003
11.06.2003	RT I 2003, 51, 349	19.07.2003

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Seaduses sätestatakse korruptsiooni vältimise ja korruptsiooniga seotud ametiisikute vastutuselevõtmise õiguslikud alused.

§ 2. Korruptsiooni vältimise vahendid

Korruptsiooni vältimise vahendid on:

- 1) ametiisikute ja käesoleva seaduse §-s 4 loetletud isikute majanduslike huvide deklareerimine ning seaduses ettenähtud juhtudel majanduslike huvide deklaratsiooni avalikustamine;
- 2) käesoleva seaduse 3. peatükis määratletud töökohta- ja tegevuspiirangud;
- 3) käesoleva seaduse 4. peatükis määratletud toimingupiirangud.

§ 3. Ametikoht ja ametiseisund

(1) Ametikoht käesoleva seaduse tähenduses on töö- või teenistuskohat, millele isik on valitud, nimetatud või töölepingu alusel tööle võetud.

(2) Ametiseisund on ametikohast tulenev ametiisiku õiguspädevus vastu võtta teistele isikutele kohustuslikke otsuseid, teha toiminguid, osaleda riigi- või munitsipaalvara erastamise, võõrandamise või kasutusse andmise otsuste tegemisel ning kohustus täita oma ametialaseid kohustusi ausalt ja õiguspäraselt.

§ 4. Ametiisik

(1) Käesoleva seaduse järgi on ametiisik § 3 lõikes 2 sätestatud ametiseisundit omav riigi- või kohaliku omavalitsuse ametnik, samuti tema ülesandeid täitev koosseisuväline teenistuja.

(2) Ametiisikud käesoleva seaduse tähenduses on ka:

- 1) Riigikogu liige;
- 2) Vabariigi President;

- 3) Vabariigi Valitsuse liige;
- 4) Riigikohtu esimees ja liikmed;
- 5) Eesti Panga Nõukogu esimees ja liikmed, Eesti Panga president;
- 6) kaitseväge juhataja (ülemjuhataja);
- 7) riigikontrolör ja Riigikontrolli peakontrolörid;
- 8) õiguskantsler;
- 9) Eesti välisesinduse juht;
- 10) riigisekretär;
- 11) maavanem;
- 12) riigi peaprokurör ja prokurörid;
- 13) haldus-, maa- ja linnakohtute ning ringkonnakohtu kohtunikud;
- 14) valla- ja linnavolikogu esimees ja liikmed;
- 15) vallavanem ja linnaeape, valla- ja linnavalitsuse liikmed;
- 16) osavalla ja linnaosa vanem, osavalla ja linnaosa halduskogu liikmed;
- 17) notar;
- 18) politseiametnik;
- 19) kohtutäitur, vanglaametnik ja kriminaalhooldusametnik;
- 20) kaitseväge ohvitseri ja allohvitseri ametikohal olev isik, kaitseväge-, piirivalve- ja päästeteenistuse ametnikud;
- 21) Kaitseliidu ülem ja keskjuhatuse ning keskreviisjonikomisjoni liikmed, Kaitseliidu peastaabi ülem ja struktuuriüksuste ülemad, Kaitseliidu üksuste pealikud, juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmed;
- 22) riigi osalusega äriühingu juhatuse ja nõukogu liige;
- 23) kohaliku omavalitsuse osalusega äriühingu juhatuse ja nõukogu liige;
- 24) avalik-õigusliku juriidilise isiku osalusega äriühingu juhatuse ja nõukogu liikmed;
- 25) avalik-õigusliku juriidilise isiku juhatuse ja nõukogu liige, Eesti Teaduste Akadeemia president, avalik-õigusliku ülikooli rektor, Eesti Advokatuuri esimees;
- 26) valitsusasutuse hallatava riigiasutuse juht;
- 27) pankrotihaldurid, füüsilised isikud, kes täidavad neile seaduse alusel antud avalik-õiguslikke haldusülesandeid või teostavad neile seadusega antud täidesaatva riigivõimu volitusi ja eelmainitud ülesandeid täitvate või volitusi teostavate eraõiguslike juriidiliste isikute juhtorganite liikmed;
- 28) riigi, kohaliku omavalitsuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku poolt asutatud eraõiguslike sihtasutuste tegevjuhid, juhatuse ja nõukogu liikmed.

(3) Ametiisikuna käesoleva seaduse mõistes käsitatakse valla- või linnaametiasutuse juhti ja ametiasutuse hallatava asutuse juhti, kui nii on otsustanud valla- või linnavolikogu.

(4) Ametiisikuna käesoleva seaduse mõistes käsitatakse mittetulundusühingu juhatuse liikmeid, kui mittetulundusühingu on asutanud või selles osaleb riik, kohalik omavalitsus või avalik-õiguslik juriidiline isik või kui see on sätestatud mittetulundusühingu tegevust reguleerivas seaduses või põhikirjas või kui sellise otsuse on vastu võtnud pädev mittetulundusühingu juhtorgan.

§ 5. Korruptiivse teo, korruptsiooniohtliku suhte ja korruptiivse tulu mõisted

(1) Korruptiivne tegu on ametiisiku poolt ametiseisundi kasutamine omakasu saamise eesmärgil, tehes põhjendamatu või õigusvastaseid otsuseid või toiminguid või jättes tegemata õiguspärased otsused või toimingud.

(2) Korruptsiooniohtlik suhe on ametiisiku suhe teise isikuga, mis on tekkinud või võib tekkida käesoleva seaduse 3. või 4. peatükis sätestatud töökoha-, tegevus- või toimingupiirangute rikkumise tagajärjel ametiisiku poolt.

(3) Korruptiivne tulu on majanduslik või muu kasu, mida ametiisik saab teiselt isikult kas avalikult või varjatult korruptiivse teo toimepanemise eest või tulevikus toimepanemise tingimusel kas:

- 1) rahalise maksena;
- 2) kingitusena;
- 3) loonustasuna, kasuliku vastuteenuse või soodustusena;
- 4) aktsiate, osatähtede ja muude väärtpaberite samuti osahingute osade talle tasuta üleandmise või alla nende turuhinna müümise teel;
- 5) kinnisasja kaasomanikuks, aktsiaseltside ja muude äriühingute osanikuks või aktsionäriks võtmise teel;
- 6) käesoleva lõike punktides 1-5 märkimata majandusliku või muu kasuna.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 6. Korruptsiooniohtlike suhete keeld

(1) Ametiisikul on keelatud korruptiivsete tegude toimepanemine, korruptsiooniohtlike suhete sõlmimine füüsiliste ja juriidiliste isikutega ning korruptiivse tulu saamine.

(2) Asutuse juht on kohustatud tööandjana looma töökorralduse, kus ametiisikute tegevuse õiguspärasust ja neile kehtestatud töökoha-, tegevus- ja toimingupiiranguid kontrollitakse.

(3) Ametiisik, kellel on korruptsiooniohtlike suhteid, peab informeerima sellest asutuse juhti või ametikohale valimise õigusega organit, taotledes vastavate otsuste vastuvõtmise või tehingute sõlmimise õiguse andmist teisele ametiisikule.

2. peatükk

MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLAREERIMINE

§ 7. Majanduslike huvide deklareerimise eesmärk

Majanduslike huvide deklareerimise eesmärgiks on ülevaate saamine ametiisiku majanduslikest huvidest, mis võivad soodustada või põhjustada era- ja avalike huvide konflikti ning korruptiivse teo toimepanemist või korruptsiooniohtliku suhte loomist.

§ 8. Majanduslike huvide deklaratsiooni mõiste

Majanduslike huvide deklaratsioon (edaspidi deklaratsioon) on dokument, millega ametiisik deklareerib andmed temale kuuluva vara, varaliste kohustuste ja muude asjaolude kohta, mis võimaldavad kindlaks määrata ametiisiku majanduslikud huvid ja varalise seis.

§ 9. Deklaratsiooni sisu

(1) Deklaratsioon peab sisaldama järgmisi andmeid deklareerijale kuuluva(te):

- 1) kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad) kohta (otstarve, asukoht, kinnistuspiirkond ja kinnistu number);
- 2) riiklikku registrisse kantud sõiduki kohta (sõiduki liik, mark ja väljalaske aasta);
- 3) aktsiate ja muude väärtpaperite (investeeringufondi osatäht, obligatsioon, vahetusvõlakiri, erastamisväärtpaper, ostu- või müügiõigust või -kohustust tõendav väärtpaper (optsioon) jms) ning osade ja osakute omamise kohta (emitent, liik, kogus, ühe ühiku nimiväärtus, aktsiate, osade ja vahetusvõlakirjade puhul ka iga artikli koguväärtus);
- 4) võlgade ja käenduslepingute kohta (võlausaldaja ja võlasumma) pankadele ja teistele isikutele, kui võla suurus ületab kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni aastas, kui vastaval ametikohal ametipalka ei maksta;
- 5) muude varaliste kohustuste kohta, kui võla või võimaliku võlanõude (liising, käendusleping, pant, hüpoteek, reaalkoormatis jms) suurus ületab kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni aastas, kui vastaval ametikohal ametipalka ei maksta;
- 6) andmed muude tulude kohta (palk ja lisatasud, kui ametiisikul puudub ametipalk, sealhulgas nõukogudest saadavad hüvitised, intressid, pensionid, muud tasud ja tuluallikad);
- 7) pangaarvete kohta (pank, arve liik ja nende arv);
- 8) maksustatava tulu kohta (täidetakse füüsilise isiku eelmise aasta Maksuameti tuludeklaratsiooni alusel);
- 9) dividenditulu kohta (täidetakse füüsilise isiku eelmise aasta Maksuameti tuludeklaratsiooni alusel).

§ 10. Kaas- või ühisomandis oleva vara deklareerimine

(1) Käesoleva seaduse §-s 9 loetletud kaasomandis või ühisomandis (abikaasade ühisvara ja muu seaduses sätestatud ühisomand) olevad asjad, õigused ja kohustused deklareeritakse, näidates ära ametiisiku osa kaasomandist ja eeldatava osa ühisomandist, lisades vastava märke selles osas, mis puudutab ametiisiku abikaasale kuuluvat vara.

(2) Kui ametiisik on sõlminud abieluvaralepingu, tuleb tal ühe kuu jooksul, alates selle sõlmimisest või muutmisest, esitada deklaratsioonihoidjale abieluvararegistrisse kantud abieluvaralepingu ära kiri. Deklaratsiooni avalikustamisel abieluvaralepingu sisu ei avaldata.

§ 11. Deklaratsiooni vorm

(1) Deklaratsioon esitatakse käesoleva seaduse lisa 1 toodud vormil. Deklaratsiooni esitamiseks annab või saadab deklaratsioonihoidja selle esitajale vormi vähemalt üks kuu enne deklaratsiooni esitamise tähtaega. Deklaratsioonihoidja teeb kande tema poolt peetavas registris, näidates ära deklaratsiooni esitaja, deklaratsiooni esitamise kuupäeva ja deklaratsiooni numbrit.

(2) Kui deklaratsiooni esitaja ei ole saanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtjaks deklaratsiooni vormi, peab ta selle saamiseks pöörduma deklaratsioonihoidja poole ajal, mis võimaldab deklaratsiooni õigeaegset esitamist.

§ 12. Deklaratsioonihoidja

(1) Deklaratsioonihoidja on ametiisik, kelle on määranud asutuse juht või selleks volitatud organ. Deklaratsioonihoidjaks on käesolevas seaduses sätestatud juhtudel selleks määratud komisjon või nõukogu.

(2) Deklaratsioonihoidja korraldab deklaratsioonide õigeaegset kogumist, nende kontrollimist, nõuetekohast hoidmist ja seadusega sätestatud juhtudel nende avalikustamist.

(3) Deklaratsioonihoidjale võidakse teha ülesandeks seadustega sätestatud töökohta-, tegevus- ja toimingupiirangutest kinnipidamise kontrollimine.

(4) Deklaratsioonihoidja on kohustatud välja selgitama deklaratsiooni mitteõigeaegse esitamise või esitamata jätmise põhjused.

(5) Deklaratsioonihoidjal on õigus teha ettepanek ametiisiku distsiplinaarvastutusele võtmiseks või esitada kontrollimise käigus ilmnunud õiguserikkumiste kohta materjal politseile.

(6) Ametiisik, kes käesoleva seaduse kohaselt peab esitama deklaratsiooni, on kohustatud andma deklaratsioonihoidjale selgitusi deklaratsiooni sisu kohta ning deklaratsiooni mitteõigeaegse esitamise või esitamata jätmise kohta.

(7) Deklaratsiooni koos selle juurde kuuluvate dokumentidega tuleb hoida nii, et selle sisuga saaksid tutvuda vaid deklaratsioonihoidja, asutuse juht, deklaratsiooni esitaja ise, uurimisorganid ja kohus.

(8) Deklaratsioonihoidjale vajalike töötingimuste loomise eest vastutab asutuse juht. Deklaratsioonihoidjaks määratud ametiisiku, komisjoni või nõukogu liikmete tööd võidakse hüvitada.

(9) Käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud ametiisikute deklaratsioone hoitakse alates nende esitamisest deklaratsioonihoidja asukohas kuni nende hävitamiseni või üleandmiseni arhiivi. Käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 nimetatud ametiisikute deklaratsioonid hävitatakse viie aasta möödumisel või omistatakse neile arhiiviväärtus arhiiviseaduses (RT I 1998, 36/37, 552; 1999, 16, 271; 2000, 92, 597) sätestatud korras. Käesoleva seaduse § 4 lõikes 2 nimetatud ametiisikute deklaratsioonid ja nende juurde kuuluvad deklaratsioonide kogumise, hoidmise ja kontrollimisega seotud dokumendid antakse viie aasta möödudes avalikku arhiivi arhiiviseaduses sätestatud korras.

§ 13. Deklaratsiooni esitamise tähtaeg

(1) Deklaratsioon esitatakse igal aastal üks kuu pärast tuludeklaratsiooni esitamise tähtaega või ühe kuu jooksul, arvates ametikohale asumise päevast, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kui pärast deklaratsiooni esitamist käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtajaks ametiisiku deklareeritud vara koosseis või selle struktuur oluliselt muutub, peab ametiisik ühe kuu jooksul, arvates muutusest, esitama uue deklaratsiooni. Oluline on varalise seisuga muudatus vähemalt 30 protsendi ulatuses või üle 100 000 krooni.

(3) Käesoleva seaduse § 4 lõikes 2 loetletud ametiisikud, välja arvatud lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, on kohustatud pärast ametikohalt lahkumist kahel järgmisel aastal esitama deklaratsiooni endisele deklaratsioonihoidjale.

§ 14. Deklaratsiooni esitamine

(1) Asutuse juht määrab käesoleva seaduse alusel kindlaks ametiisikute kategooriad, kes deklaratsiooni esitavad. Ametiisik esitab deklaratsiooni asutuse juhi poolt määratud deklaratsioonihoidjale, selle puudumisel asutuse juhile.

(2) Riigikogu liikmed, Vabariigi President, Vabariigi Valitsuse liikmed, Riigikohtu esimees ja liikmed, Eesti Panga Nõukogu esimees ja liikmed, Eesti Panga president, kaitseväge juhataja ja ülemjuhataja, riigikontrolör ja Riigikontrolli peakontrolörid, õiguskantsler, suursaadikud, riigi peaprokurör ja riigiprokurörid, ringkonnakohtu esimehed, haldus-, maa- ja linnakohtu esimehed, maavanemad, riigisekretär, abiministrid, Eesti Teaduste Akadeemia president ja avalik-õiguslike ülikoolide rektorid esitavad deklaratsiooni Riigikogu määratud komisjonile.

(3) Ministeeriumide kantslerid esitavad deklaratsiooni riigisekretärile.

(4) Valla- ja linnavolikogu esimees, vallavanem ja linnaepea, osavalla vanem ja linnaosa vanem esitavad deklaratsiooni siseministrile.

(5) Kohaliku omavalitsuse volikogu liige, kohaliku omavalitsuse ametiisik ja tema ülesandeid täiteva koosseisuväliline teenistuja, valla või linna ametiasutuse juht ning nende ametiasutuste hallatava asutuse juht, samuti kohaliku omavalitsuse osalusega äriühingu juhatuse ja nõukogu liikmed, välja arvatud kohaliku omavalitsuse vähemusotsustusõigusega äriühingu juhatuse liikmed ja nõukogu liikmed, kes ei esinda kohalikku omavalitsust, esitavad deklaratsiooni volikogu määratud komisjonile.

(6) Haldus-, maa- ja linnakohtute kohtunikud, ringkonnakohtunikud, vanemprokurörid, notarid, Eesti Advokatuuri esimees, kohtutäiturid ning vanglate direktorid esitavad deklaratsiooni justiitsministrile.

[24. 12. 2002. a Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi kohtuotsus nr 3-4-1-10-02 tunnistas lg 7 kehtetuks osas, millega nähakse ette riigi vähemusotsustusõigusega äriühingu nõukogu liikmete, kes ei ole riigi esindajad, ja juhatuse liikmete majanduslike huvide deklaratsioonide esitamine - RT III 2003, 2, 16]

(7) Riigi osalusega äriühingu nõukogu ja juhatuse liikmed, välja arvatud riigi vähemusotsustusõigusega äriühingu juhatuse liikmed ja nõukogu liikmed, kes ei esinda riiki, esitavad deklaratsiooni äriühingus riigi osaniku- või aktsionäriõigusi teostavat ministeeriumi juhtivale ministrile, kui seadus ei sätesta teisiti.

(8) Avalik-õigusliku juriidilise isiku juhatuse (juhtorgani) liikmed esitavad deklaratsiooni sama avalik-õigusliku isiku nõukogule. Avalik-õigusliku juriidilise isiku nõukogu liikmed esitavad deklaratsiooni Riigikogu määratud komisjonile, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(9) Avalik-õigusliku juriidilise isiku osalusega äriühingu juhatuse ja nõukogu liikmed, samuti avalik-õigusliku juriidilise isiku asutatud sihtasutuse tegevjuht, juhatuse ja nõukogu liikmed esitavad deklaratsiooni avalik-õigusliku juriidilise isiku juhile. Deklaratsiooni ei esita avalik-õigusliku juriidilise isiku vähemusotsustusõigusega äriühingu juhatuse liikmed ja nõukogu liikmed, kes ei esinda avalik-õiguslikku juriidilist isikut.

(10) Pankrotihaldur esitab deklaratsiooni teda määratud kohtu esimehele. Teised eraõiguslike juriidiliste isikute juhtorganite liikmed ja füüsilised isikud, kes täidavad neile seaduse alusel antud avalik-õiguslikke haldusülesandeid või kes teostavad neile seadusega antud täidesaatva riigivõimu volitusi, esitavad deklaratsiooni nende tegevuse üle järelevalvet teostavale riigiasutusele;

(11) Käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 nimetatud mittetulundusühingu juhatuse liikmed esitavad deklaratsiooni mittetulundusühingu revisjonikomisjonile.

(12) Kui asutus tegutseb mõne ministeeriumi valitsemisalas, esitab asutuse juht deklaratsiooni ministri määratud korras. Asutuse juhi deklaratsioonihoidjaks ei saa olla temale alluv ametiisik.

(13) Käesolevas paragrahvis loetletud ametiisikute kategooriate majanduslike huvide deklaratsioonide hoidjad (asutuse juhid, komisjonid ja ametiisikud) on kohustatud deklaratsioonide arvandmetest informeerima käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud Riigikogu komisjoni kahe kuu jooksul, arvates deklaratsioonide esitamisest deklaratsioonihoidjale.

(14) Kui käesoleva seaduse alusel on ametiisiku suhtes määratud rohkem kui üks deklaratsioonihoidja, esitab ametiisik deklaratsiooni oma põhitöökoha deklaratsioonihoidjale, ära kirja sellest teisele deklaratsioonihoidjale. [RT I 2003, 51, 349- jõust. 19.07.2003]

§ 15. Deklaratsiooni andmete avalikustamine

(1) Igaühel on õigus oma deklaratsiooni andmeid avalikustada.

(2) Riigikogu liikme, Vabariigi Presidendi, Vabariigi Valitsuse liikme, Eesti Panga Nõukogu esimehe ja liikme, Eesti Panga presidendi, kaitseväge juhataja ja ülemjuhataja, riigikontrolöri, õiguskantsleri, suursaadiku, riigi peaprokuröri, Riigikohtu esimehe ja liikme, riigisekretäri, ringkonnakohtu esimehe ja liikme, haldus-, linna- ja maakohtu esimehe ja kohtuniku, ministeeriumi kantsleri, abiministri, maavanema ning linna- või vallavolikogu esimehe ja linna- või vallavalitsuse juhi deklaratsiooni andmed avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

(3) Kohaliku omavalitsusüksuse volikogu liikme ja linna- või vallavalitsuse liikme deklaratsioonid avalikustatakse linna- või vallavolikogu määratud väljaandes. Muude omavalitsusametnike deklaratsioonide avalikustamise otsustab ja avalikustamise korra määrab kohaliku omavalitsuse volikogu.

(4) Deklaratsiooni andmed esitab avalikustamiseks asutus või ametiisik, kellele deklaratsioon on esitatud, või deklaratsioonihoidjaks määratud komisjon.

(5) Avalikustamisele kuuluv deklaratsioon avaldatakse ilma isikukoodi, aadressi ja lähisugulaste ja -hõimlaste andmeteta ning käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktides 6, 8 ja 9 nimetatud tulu suurust näitamata.

(6) Avalikustamisele mittekuulvas deklaratsioonis sisalduvat teavet ei avaldata. [RT I 2003, 51, 349- jõust. 19.07.2003]

§ 16. Deklaratsiooni kontrollimine

(1) Deklaratsioonihoidja on kohustatud tutvuma temale esitatud deklaratsiooniga. Deklaratsioonihoidjal on õigus kontrollida deklaratsiooniandmete tegelikkusele vastavust ja kohustus seda teha, kui ametiisiku osas on tekkinud korruptsioonikahtlus.

(2) Deklaratsioonihoidjal on õigus esitada järelepärimisi ja kontrollida, kas ametiisiku deklaratsioonis on deklaratsiooni esitamisele järgnenud perioodil toimunud muutusi.

(3) Iga käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrollimise kohta koostab deklaratsioonihoidja kontrolliakti, mis tehakse teatavaks asutuse juhile ja ametiisikule, kelle deklaratsiooni tegelikkusele vastavust kontrolliti.

(4) Korruptsioonikahtluse korral on deklaratsioonihoidjal ja kontrollimiseks õigustatud isikutel õigus tasuta kontrollida käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud ametiisiku kohta järgmisi andmeid:

- 1) Maksuametile esitatud tuludeklaratsiooni;
- 2) riigi ja kohalike omavalitsuste registrites ja andmekogudes tema kohta olevaid andmeid;
- 3) krediitiasutuses olevaid deklaratsiooni kontrollimiseks vajalikke andmeid.

(5) Kui ametiisiku deklaratsiooni kontrollimise tulemusel on leidnud tõendamist käesoleva seaduse oluline rikkumine, korruptiivse tulu saamine või korruptsiooniohtlik suhe, edastatakse kontrollimise materjalid uurimisorganile.

(6) Igauks, kellel on andmeid, et käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud ametiisik pole oma majanduslikke huve ja varalist seisu ausalt ja tegelikkusele vastavalt deklareerinud, võib põhjendatud taotlusega vaidlustada deklaratsiooni ning nõuda kahtluste kontrollimist ametiisiku vahetu deklaratsioonihoidja või Riigikogu komisjoni poolt. Taotleda võib ka töökoha-, tegevus- ja toimingupiirangutest kinnipidamise kontrollimist. Taotluse saaja on kohustatud esitatud taotluse alusel kontrollima deklaratsiooni või korruptsioonikahtlusi ühe kuu jooksul, arvates taotluse saamisest. Kontrollimise tulemustest informeeritakse taotluse esitajat. Kui taotluses esitatud põhjendused osutuvad kas või osalisest õigeks, avalikustatakse ametiisiku deklaratsioon koos tõendusmaterjalide nimetamisega meedias.

(7) Kõik majanduslike huvide deklaratsioonide hoidjad on kohustatud neid määranud asutuste juhtidele või volitatud organile, samuti Riigikogu komisjoni taotlusel Riigikogu komisjonile aru andma neile käesoleva seadusega pandud kohustuste täitmisest.

§ 17. [Kehtetu]

§ 18. Deklaratsiooni esitamata jätmine

(1) Käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud tähtjaks deklaratsiooni mõjuva põhjuseta esitamata jätmine toob kaasa vastutuse seadusega sätestatud korras. Mõjuva põhjusena on käsitletavad deklaratsiooni esitaja haigus või muud temast sõltumatud asjaolud, mis takistasid deklaratsiooni tähtjaks esitamist.

(2) Kui ametiisik jätab deklaratsiooni tähtpäevaks esitamata, on see töö- või teenistuskohustuste rikkumine ja ametiasutust diskrediteeriv tegu, mis toob kaasa seadusega sätestatud distsiplinaarvastutuse või vastutuse käesolevas seaduses sätestatud ametialase vääriteo eest.

(3) Käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 või 3 nimetatud ametiisiku poolt deklaratsiooni tähtpäevaks esitamata jätmise korral avaldab Riigikogu esimees, vastav minister, asutuse juht või kohaliku omavalitsuse volikogu esimees selle kohta ametliku teate Riigi Teataja Lisas ühe kuu jooksul, arvates seaduserikkumise teatavaks saamisest.

[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

3. peatükk TÖÖKOHA- JA TEGEVUSPIIRANGUD

§ 19. Töökoha- ja tegevuspiirangu mõiste

(1) Töökoha- ja tegevuspiiranguks käsitatakse käesolevas seaduses piirangut tegutseda avalikus teenistuses olles ettevõtjana, töötada kohakaasluskorras ja oma lähisugulase või -hõimlasega otseses alluvusvahekorras.

(2) Käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 nimetatud ametiisikutel on keelatud:

- 1) kohakaasluskorras töötada vahetu ülemuse lubatust suurema koormusega ja lubatust erineval ajal ning juhul, kui niisugune töötamine kahjustab töö- või teenistuskoha mainet või kui töö- või teenistuskohustuste täitmine tähendab ka järelevalvet teise tööandja üle;
- 2) olla äriühingu juht- või järelevalveorgani liige, välja arvatud riigi, kohaliku omavalitsuse, avalik-õigusliku juriidilise isiku osalusega äriühingus riigi, kohaliku omavalitsuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku esindaja;
- 3) olla välismaa äriühingu filiaali juhataja;
- 4) töötada ametikohal, kus teda vahetult kontrolliv ametnik või tema vahetu ülemus on ametiisiku lähisugulane või -hõimlane;
- 5) olla ühtaegu avalik-õigusliku juriidilise isiku ja vahetult selle isiku kontrollitava juriidilise isiku juht- või järelevalveorgani liige;
- 6) olla riigi või kohaliku omavalitsuse osalusega äriühingu juht- või järelevalveorgani liige kolm aastat pärast avalikust teenistusest lahkumist.

(3) Ametiisik võib tegutseda ettevõtjana, samuti olla täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik ainult teda ametisse nimetanud, valinud või lepingu alusel tööle võtnud isiku või ametiasutuse loal, kui nimetatud tegevus ei takista töö- või teenistuskohustuste täitmist ega kahjusta töö- või teenistuskoha mainet. Igahel on õigus saada ametiisiku ametisse nimetanud, valinud või lepingu alusel tööle võtnud ametiisikult selle loa kohta teavet.

(4) Ametiisik ei või töö- või teenistuskohustuste täitmise korras kontrollida enda kui ettevõtja, samuti tema osalusega täisühingu ega tema täisososalusega usaldusühingu tegevust.

(5) Lähisugulasena käsitatakse seaduses vanavanemat, vanemat, venda, õde, last ja lapselast, lähihõimlasena abikaasat, tema vanemat, venda, õde ja last.

§ 20. Ametiisikute töökohta- ja tegevuspiirangute erinormid

(1) Käesoleva seaduse § 4 lõike 2 punktides 1-16 nimetatud ametiisikute töökohta- ja tegevuspiiranguid ei reguleerita käesoleva seaduse §-s 19, vaid need on sätestatud Eesti Vabariigi põhiseaduse §-des 63 ja 84 ning Riigikogu, Vabariigi Valitsuse, õiguskantsleri, Riigikontrolli, Eesti Panga, prokuratuuri, kaitseväge ja piirivalve, kohtunike, politsei, notariaadi, kohtutäiturite ning kohaliku omavalitsuse tegevust käsitlevates seadustes, samuti muudes õigusaktides, mis eraldi käsitlevad nende kategooriate ametiisikute ametiseisundit, õigusi ja kohustusi.

(2) Vabariigi Valitsus võib teatud ametikohtade eripära arvestades kehtestada ametikohtade loetelu, millel töötamiseks, arvestamata käesoleva seaduse § 19 lõike 2 punktides 4 ja 5 sätestatud piiranguid, võib anda loa minister, kelle valitsemisalas töökoht asub, kui sellega ei kaasne korruptsiooniohtu. Minister peab loa andmist iga kord põhjendama. Erandite kehtestamisel peab nende kehtestaja teostama regulaarset kontrolli nende põhjendatuse üle ja esitama vastava aruande koos Riigikontrolli seisukohaga käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud Riigikogu komisjonile.

(3) Kohaliku omavalitsuse volikogu võib ametikohtade eripära arvestades kehtestada ametikohtade loetelu, millel töötamiseks, arvestamata käesoleva seaduse § 19 lõike 2 punktides 4 ja 5 sätestatud piiranguid, võib anda loa kohaliku omavalitsuse täitevorgan, kui sellega ei kaasne korruptsiooniohtu. Kohaliku omavalitsuse täitevorgan peab loa andmist iga kord põhjendama. Erandite kehtestamisel peab nende kehtestaja teostama regulaarset kontrolli nende põhjendatuse üle ja esitama vastava aruande koos maavanema seisukohaga käesoleva seaduse § 14 lõikes 4 nimetatud volikogu komisjonile või liikmele.

4. peatükk TOIMINGUPIIRANGUD

§ 21. Toimingupiirangu mõiste

(1) Toimingupiiranguna käsitatakse käesolevas seaduses keeldu teha korruptiivse tulu saamist võimaldavaid toiminguid.

(2) Toimingupiirangut ei kohaldata tegevusele, mille tulemusel saadakse tulu aktsiatelt või äriühingu osadelt, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Ametiisik võib saada tulu ka autoritasuna, patendituluna, intressidena hoiustelt, rendile või teiste isikute kasutusse antud kinnisasjalt, honorarina trükis või elektroonilises ajakirjanduses avaldatud tööde eest, samuti muud tulu, mis ei eelda selle saaja töötamist teise isiku majandusliku kasu soodustamiseks, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Toimingupiirangu rikkumisena käesoleva seaduse mõistes ei käsitata pankrotihalduri poolt selle büroo teenuste kasutamist pankrotimenetluse läbiviimisel, mille kaudu ta tegutseb.
[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

§ 22. Tasu või suurema tasu võtmise keeld

(1) Ametiisikul, kes peab tasuta osutama teenuseid või langetama otsuseid, on keelatud nõuda või vastu võtta nende eest tasu rahas, loonustasu või mingi vastuteenena.

(2) Ametiisikul, kes peab osutama teenuseid ametlikus korras rahas kindlaksmääratud tasu eest, on keelatud nõuda või vastu võtta nende eest tariifides või hinnakirjadest toodud tasust erinevat tasu.

§ 23. Altkäemaksust ja pistisest teatamise kohustus

(1) Ametiisik on kohustatud temale teatavaks saanud altkäemaksu või pistise andmisest, vahendamisest või võtmisest teatama asutuse juhile ja kaitsepolitseile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 tähendatud kohustuse mittetäitmine on alus ametiisiku teenistusest või ametikohalt vabastamiseks väärteo eest või vastutusele võtmiseks toimepandud süüteo eest.
[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

§ 24. Keelatud tehingud

(1) Ametiisikul on keelatud sooritada tehinguid iseendaga või muid sarnase iseloomuga või huvide konfliktiga seotud tehinguid. Samuti ei või ta volitada oma alluvaid tegema vastavaid tehinguid tema asemel.

(2) Tehingutena iseendaga, mis on keelatud, käsitatakse muuhulgas:

1) ametiasutuse poolt tema kätte usaldatud vara osas tehingute sõlmimist iseenda või juriidilise isikuga, mille aktsiad või osad kuuluvad kas täielikult või osaliselt talle või tema lähisugulastele ja -hõimlastele või mille juhtkonna või otsuseid tegeva organi liige ta on;

2) riigiasutust tehingus esindama õigustatud isikuna asjaomase ametiasutuse kaudu tehingute tegemist riigiga või kohaliku omavalitsuse asutust tehingus esindama õigustatud isikuna asjaomase ametiasutuse kaudu tehingute tegemist kohaliku omavalitsusega;

3) riigi või kohaliku omavalitsuse esindajana varaliste tehingute tegemist teiste tööandjatega, kelle teenistuses ta on;

4) riigi või kohaliku omavalitsuse esindajana varaliste tehingute tegemist käesoleva seaduse § 25 lõikes 1 nimetatud juriidiliste isikutega;

5) riigi või kohaliku omavalitsuse esindajana varaliste tehingute tegemist mittetulundusühingu või erakonnaga, mille liige ta on;

6) riigi või kohaliku omavalitsuse esindajana varaliste tehingute tegemist selle tööandja, äriühingu, mittetulundusühingu või erakonnaga, kelle tegevust ta kontrollib;

7) riigi või kohaliku omavalitsuse esindajana varaliste tehingute tegemist oma lähisugulaste, -hõimlaste või iseendaga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud piiranguid riigi või kohaliku omavalitsuse esindajate kohta kohaldatakse ka avalik-õigusliku juriidilise isiku esindajale.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud keeldu rikkudes tehtud tehing on tühine.

§ 25. Huvide konflikt

(1) Huvide konfliktiga on tegemist juhul, kui ametiisik peab tegema oma töö- või teenistuskohustuste raames otsuse või osalema sellise otsuse tegemises, mis oluliselt mõjutab tema enda, tema lähisugulaste või -hõimlaste või juriidiliste isikute majandushuve, kui juriidiliseks isikuks on:

1) täisühing, mille osanik on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane;

2) usaldusühing, mille täisosanik või usaldusosanik on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane;

3) osaühing, mille osanik või juhatuse või nõukogu liige on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane;

4) aktsiaselts, mille aktsionär või juhatuse või nõukogu liige on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane;

5) tulundusühistu, mille juhatuse või revisjonikomisjoni liige on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane;

6) muu eraõiguslik juriidiline isik, mille juht- või järelevalveorgani liige on ametiisik või tema lähisugulane või -hõimlane.

(2) Ametiisik, kelle ülesanne on osaleda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühisotsuse tegemises, on kohustatud sellest viivitamata teatama asjaomasele organile ja oma vahetule ülemusele või teenistusse võtmise või ametisse nimetamise õigusega isikule või organile ning loobuma otsuse tegemisest. Isik või organ, kes on määranud ametiisiku ühisotsuseid tegeva organi liikmeks, võib määrata teise isiku ametiisiku ühekordseks asendamiseks.

(3) Ametiisik, kelle pädevuses on teha käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuseid ainuisikuliselt, on kohustatud ennast otsuse tegemisest taandama ning teatama huvide konfliktist oma vahetule ülemusele, kes peab otsuse tegemiseks määrama teise ametiisiku.

(4) Selles paragrahvis ei käsitata õigustloovat üldakti otsusena.

§ 26. Kingituste vastuvõtmise piirang

(1) Ametiisikul on keelatud seoses oma töö- või teenistuskohustustega mõjutada isikuid tegema temale või tema lähisugulastele või -hõimlastele kingitusi või muid soodustusi.

(2) Ametiisik ei või vastu võtta kingitusi ega nõustuda soodustustega, mis on määratud temale endale või tema lähisugulastele või -hõimlastele ning mille vastuvõtmine võib otse või kaudselt mõjutada tema töö- või teenistuskohustuste erapooletut täitmist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangute rikkumisega saadud kingitused kuuluvad vastava ametiisiku tööandjale, kui rahvusvahelisest tavast või diplomaatilisest etiketist ei tulene teisiti.

5. peatükk VASTUTUS

§ 26¹. Majanduslike huvide deklaratsiooni mittedeklaratsioonide esitamine ja valeandmete esitamine

(1) Avalikustamisele mittekuuluva majanduslike huvide deklaratsiooni tähtjaks mõjuva põhjuseta esitamata jätmise või selles teadvalt mittetäielike või valeandmete esitamise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Avalikustamisele kuuluva majanduslike huvide deklaratsiooni tähtjaks mõjuva põhjuseta esitamata jätmise või selles teadvalt mittetäielike või valeandmete esitamise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

§ 26². Valeandmete esitamine majanduslike huvide deklaratsiooni kontrollivale isikule või asutusele või komisjonile

Mittetäielike või valeandmete esitamise eest majanduslike huvide deklaratsiooni üle seaduslikku kontrolli teostavale isikule või asutusele või käesolevas seaduses nimetatud komisjonile – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 26³. Seadusega kehtestatud töökoha-, tegevus- või toimingupiirangute rikkumine

Seadusega kehtestatud töökoha-, tegevus- või toimingupiirangute rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 26⁴. Korruptsiooniohtlikust suhtest teatamata jätmine

Korruptsiooniohtlikust suhtest teatamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 26⁵. Korruptiivne tegu

(1) Korruptiivse teo eest, millega kaasnes korruptiivse või muu ebaseadusliku tulu või kasu saamine, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Korruptiivse teo eest ebaseaduslikult saadu võib kohus konfiskeerida vastavalt karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22) §-s 83 sätestatule.
[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

§ 26⁶. Majanduslike huvide deklaratsioonide kogumise, hoidmise või kontrolliga seotud ülesannete täitmata jätmine

Asutuse juhi või muu majanduslike huvide deklaratsioonide kogumise, hoidmise või kontrolli eest vastutava isiku poolt majanduslike huvide deklaratsioonide kogumise, hoidmise või kontrolliga seotud ülesannete täitmata jätmise või mittenduetekohase täitmise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 26⁷. Majanduslike huvide deklaratsiooni sisu seadusvastane avalikustamine

Majanduslike huvide deklaratsiooni sisu seadusvastase avalikustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 26⁸. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 26¹–26⁷ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 26¹–26⁷ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiprefektuur.

(3) Kui käesoleva seaduse §-des 26¹–26⁷ sätestatud väärtete pani toime riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse (RT I 1996, 15, 265; 89, 1590; 1998, 36/37, 552; 1999, 95, 843; 97, 858; 2000, 51, 320; 58, 376; 2002, 21, 117) § 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud kõrgem ametnik, on kohtuväline menetleja Kaitsepolitseiamet.

(4) Käesoleva seaduse §-s 26⁵ sätestatud väärtegu arutab kohus.
[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

§ 27. Vastutus korruptsioonivastase seaduse rikkumise eest

(1) Ametiisik, kes on toime pannud korruptiivse teo või võtnud seadusevastast tasu või loonud korruptsiooniohtlikud suhted või rikkunud töökoha-, tegevus- või toimingupiiranguid või jätnud majanduslike huvide deklaratsiooni tähtpäevaks esitamata või esitanud deklaratsioonis mittetäielikke või valeandmeid, võetakse vastutusele seadusega sätestatud korras.

(2) Asutuse juht ja ametiisik, kellele on pandud deklaratsioonihoidja ülesanded, kannavad nende ülesannete täitmatajätmise või mittekohase täitmise, samuti deklaratsioonide sisu seadusevastase avalikustamise eest vastutust käesolevas seaduses sätestatud ametialase väärtete eest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud teod on aluseks ametiisiku teenistusest või ametikohalt vabastamiseks, välja arvatud eriseadustes sätestatud juhud.
[RT I 2003, 18, 108- jõust. 26.02.2003]

§ 27¹. Korruptiivse teoga tekitatud kahju hüvitamine

(1) Isikutel, kes on saanud kahju ametiisiku korruptiivse teo tagajärjel, on õigus nõuda kahju hüvitamist seadusega sätestatud alustel ja korras.

(2) Ametiisikult nõutakse tekitatud kahju sisse regressi korras.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 28-32. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 33. Seaduse rakendamine

Käesoleva seaduse § 24 lõike 2 punkte 1, 4 ja 7 rikkudes alates 1988. aasta 16. novembrist sooritatud tehingud on tühised.

§ 34. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

Korruptsioonivastase seaduse

lisa 1

AMETIISIKU

MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLARATSIOON

nr

I. osa ÜLDANDMED

1. Ees- ja perekonnanimi
2. Isikukood
3. Ametikoht
4. Asutus (tööandja)
5. Ametipalga aste ja ametipalk

Märkus: 1. Ametipalga astme märgivad ametiisikud, kellel on palgaaste.

2. Deklareeritakse ametikohajärgne ametipalk.

3. Märgitakse ka ametipalga juurde asutusest makstavad lisatasud.

4. Märgitakse ametipalga puudumine, kui ametipalka ei saada.

Vastavalt korruptsioonivastase seaduse §-le 7 deklareerin, et minule kuulub vara, kannan kohustusi ja oman tuluallikaid vastavalt allpool toodule. Olen teadlik, et andmete tähtpäevaks esitamata jätmise, andmete puudulik esitamine või teadvalt valeandmete esitamine toob kaasa vastutuse seaduses sätestatud korras.

II. osa ANDMED VARA KOHTA

6. Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitised, ühis- ja kaasomandiks oleva vara puhul näidatakse ametiisiku osa selles):

.....
(otstarve) (asukoha maakond, vald, (kinnistuspiirkond) (kinnistu number)
linn)

7. Registrisse kantud autod, vee- ja õhusõidukid:

.....
(sõiduki liik) (mark) (väljalaske aasta)

8. Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid:

.....

(emitent) (liik) (kogus) (nimiväärtus) (koguväärtus)

9. Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv):

.....
(pank) (arve liik)

III. osa

ANDMED VARALISTE KOHUSTUSTE KOHTA

10. Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta:

.....
(võlausaldaja) (võlajääk deklareerimise ajal)

11. Muud varalised kohustused, mille suurus ületab deklareerimise ajal eelmise kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms):

IV. osa

ANDMED MUUDE TULUDE KOHTA

12. Muud regulaarsed tulud (palk ja lisatasud põhitöökohal, kui ametiisikul puudub ametipalk, näidates nende suuruse; kompensatsioonid, sh nõukogudest saadavad hüvitised, nimetades nõukogu ja näidates hüvitise suuruse; intressid; pensionid; töövõtust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud; autoritasud; muud tulud või tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega on tegemist):

V. osa

ANDMED MAKSUSTATAVA TULU JA DIVIDENDITULU KOHTA

13. Maksustatav tulu (täidetakse füüsilise isiku eelmise aasta Maksuameti tuludeklaratsiooni alusel; kui abikaasad esitasid ühise tuludeklaratsiooni, näidatakse ametiisiku osa eraldi)

14. Dividenditulu (täidetakse füüsilise isiku eelmise aasta Maksuameti tuludeklaratsiooni alusel):

VI. osa

ANDMED ABIKAASA, VANEMATE JA LASTE KOHTA

(Deklaratsioonis märgitakse vaid täiskasvanud isikud)

Ees- ja perekonnanimi	Sugulusaste	Isikukood või sünniaeg	Teenistus- või töökoht ja asutus (tööandja)	Elukoht ja aadress
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

8.

Deklaratsiooni koostamise kuupäev
Kinnitan minu poolt esitatud andmete
õigsust
(allkiri)

(õ) 6.11.2008 11:20

Õiend

Lisa 1 all taastatud puuduolevad read:
"Deklaratsiooni koostamise kuupäev
Kinnitan minu poolt esitatud andmete õigsust
(allkiri)"

Alus: "Riigi Teataja seaduse" § 17 lõige 3².